

**Posudek rigorózní práce
Poezie Sebastiana Satty,
kterou předložila mgr. Petra Šimková
na oboru Italianistika
ÚRS FFUK v srpnu 2018**

Rigorózní práce Petry Šimkové vychází z textu její práce diplomové, kterou úspěšně obhájila na oboru italianistika ÚRS v roce 2017 a která byla hodnocena známkou výborně. Původní text studentka upravila ve faktografických kapitolách, ponechala analytické jádro práce a rozšířila je o samostatnou komparativní kapitolu, v níž po formální i obsahové stránce srovnává poezii sardského básníka Satty s tvorbou jeho slavných vzorů Carducciho a Pascoliho, aby mohla „regionálního“ autora lépe zasadit do kontextu italské poezie jeho doby, tedy období přelomu 19. a 20. století, ohraničené z jedné strany scapigliaturou a z druhé krepuskolarismem.

Vzhledem k tomu, že disertační práce rozšiřuje téma práce diplomové, některé pasáže mého posudku se nebudou příliš lišit od znění posudku DP.

Na prvním místě bych chtěla ocenit volbu tématu, objem nastudované sekundární literatury, která není snadno dostupná, i šíři zpracování látky. Petra Šimková napsala ucelenou monografii o poezii Sebastiana Satty, autora, kterého ve své době sice zmiňuje už významný literární kritik Benedetto Croce, ale který začal být systematicky studován teprve v posledních desetiletích, zejména v souvislosti s rozvojem areálových studií, věnují více pozornosti tvorbě autorů z periferií. V českém jazyce je to první práce věnovaná tomuto básníku. Na příkladu Satty se Petře Šimkové podařilo ukázat komplikovaný vztah autorů, jejichž tvorba je poznamenána diglosií, k literatuře „adoptivní“ vlasti. Sardský básník Satta píše převážně literárním jazykem, tedy italštinou, a své vzory si přirozeně hledá mezi básníky „kontinentálními“. Na jedné straně tedy adaptuje cizí vzory na sardskou matérii, jež je v jeho

poezii všudypřítomná, na straně druhé překládá zkušenost žitou v sardštině do italštiny. Téma kulturních vlivů je nepochybně dalším přínosem předložené práce.

Struktura práce je dobře rozvržena, postupujeme od historicko-politického kontextu Sardinie, přes básníkovu biografická data – zejména ta, jež se pak odrážejí v jeho tvorbě – a umělecko-myšlenkový kontext jeho doby až k jádru práce, které tvoří podrobné analýzy všech jeho básnických sbírek, představovaných chronologicky, ale současně nahlížených prizmatem čtyř tematických konstant, jež autorka práce v Sattově poezii nalézala a kterými jsou:

osamělost, smrt, rodina a sen. Závěrečná kapitola je komparativní povahy a zaměřuje se na vlivy přiznaných básnických vzorů (Giosuè Carducci, Giovanni Pascoli). Za důležitou pokládám i kapitolu mapující ohlasy Sattovy poezie, neboť z ní je patrný i posun ve způsobu, jímž domácí literární kritika na pozici Sardů v národní literatuře nazírala. U závěru práce pak oceňuji, že není jen shrnutím dílčích poznatků, ale pokusem nahlédnout Sattovu uměleckou cestu od juvenilních básní po posmrtně vydané verše v dynamice jejího vývoje, na němž je patrná úspěšná snaha oprostit se od národních vzorů a hledat autentický výraz především v hlubším sepjetí s ostrovní lidovou básnickou tradicí, která je založena na improvizaci. V případě Satty jde o formu takzvaných „mutos“, rozšířenou ve střední, vnitrozemní Sardinii, v kraji nazývaném Barbagia. Domnívám se, že barbagijská (mám za to, že v práci užitě adjektivum „barbaricijský/á“ je kalk z italského tvaru, my bychom měli vycházet z podoby substantiva Barbagia) lidová slovesná tradice mohla být v práci představena podrobněji vzhledem k jejímu významu pro pozdní fázi Sattovy poezie.

K analýze: použitá metoda tzv. close reading je v případě představení díla v českém kontextu dosud neznámého básníka vhodná, neboť čtenáři práce umožňuje se s jeho verši seznámit přímo, a ne jen v parafrázích či zobecňujících popisech. Ani při detailním čtení autorka neztrácí ze zřetele celek: hlavní témata a vlivy, formální změny, vývoj a utváření básníkovy individuálního výrazu. Autorka se musela sama vypořádat i s překlady do češtiny,

kteře jsou vcelku zdařilé, ale na několika místech významově trochu zakolísají. Např.: „Or una volta per i greppi impervi / Di questo monte c'eran tre pastori,/ Tre fanciulli che **avevan degli astori/Gli artiglietti e le brame**, ed eran servi,“ je lépe překládat jako „žili jednou na nepřístupných srážech/ této hory tři pastýři/ tři chlapci, **kteří měli drápy a touhy/ ješťřábů**, ale byli sluhové“; voglio solo **affacciarmi al limitare** = chci jen **nakouknout přes práh**... Stylistická úroveň práce je jinak uspokojivá, občasné překlapy či dobré pravopisné prohřešky by vyřešila pečlivější korektura.

K obhajobě navrhuju následující otázky: i. Přítomnost podobných témat u Satty a Pascoliho zajisté není jen důsledkem uměleckého vlivu, ale i biografických podobností. Osudy obou umělců silně poznamenala ztráta otce v útlém věku i pozdější ztráty blízkých osob (Pascoliho matka, sestra a bratr, Sattova malá dcera). Na nepřízeň osudu ale každý reaguje po svém, zajisté se do toho promítají i odlišné kulturní vlivy (Emilia-Romagna není Sardinie), výrazné např. při traktování motivu kontaktu s „drahými zesnulými“. Petra Šimková by tedy mohla ještě detailněji odstínit specifičnost Sattova přístupu k tématům, která od Pascoliho nepřejímá, ale v nichž se s ním „setkává“. ii. Lze na Sattu aplikovat Pascolliho poetiku vyjádřenou v manifestu *Il fanciullino* (1897)?

Závěr: Předloženou práci Petry Šimkové hodnotím jako samostatnou, původní a zvládnutou. K obhajobě ji proto doporučuji a považuji ji za dobrý základ pro udělení titulu PhDr. Navrhuju hodnocení prospěla.

6. listopadu 2018

PhDr. Alice Flemrová, Ph.D.

Vedoucí práce

